

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Beskrivelse av indikatorer for Pakkeforløp for psykisk helse og rus

---

Norsk pasientregister (NPR)

Versjon 1.3
Dato 04.06.2020

Innhold

Innhold	2
1 Innledning.....	3
Indikatorer pakkeforløp psykisk helse og rus.....	4
1.1 Aktivitetsindikatorer.....	4
1.1.1 PA01 – Avslag på rett til helsehjelp	4
1.1.2 PA02 - Informasjon om ulike behandlingsformer	5
1.1.3 PA03 - Involvering i behandlingsplan	6
1.2 Forløpstidsindikatorer	7
1.2.1 PF01 – Forløpstid for utredning	7
1.2.2 PF02 – Forløpstid fra avsluttet avrusning til påbegynt behandling i TSB.....	9
1.2.3 PF03 – Forløpstid for evaluering av behandling i poliklinikk.....	10
1.2.4 PF04 – Forløpstid fra henvisning mottatt til første fremmøte for start utredning	11
1.2.5 Anbefalt forløpstider for forløpsindikatorer	12

1 Innledning

Nasjonale pakkeforløp er normerende pasientforløp for pasienter med konkrete diagnoser eller grupper av pasienter. Målsetningen med pakkeforløp for psykisk helse og rus er

- økt brukermedvirkning og brukertilfredshet
- sammenhengende og koordinerte pasientforløp
- å unngå unødig ventetid for utredning, behandling og oppfølging
- likeverdig tilbud til pasienter og pårørende uavhengig av hvor i landet de bor
- bedre ivaretagelse av somatisk helse og gode levevaner

Følgende pakkeforløp er utviklet, og ble tatt i bruk av tjenesten fra 1. januar 2019

- D01 Pakkeforløp for tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)
- D11 Pakkeforløp for utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne
- D12 Pakkeforløp for utredning og behandling i psykisk helsevern barn og unge (PHBU)

Disse tilstandsspesifikke pakkeforløpene ble tatt i bruk av tjenesten fra hhv. 15. februar 2019 og fra 1. jan 2020

- D06 Pakkeforløp ved mistanke om psykoseutvikling og psykoselidelser hos barn, unge og voksne
- D07 Pakkeforløp for utredning og behandling av tvangslidelse (OCD) hos barn, unge og voksne
- D08 Pakkeforløp for spiseforstyrrelser hos barn og unge
- Pakkeforløp for gravide som bruker/har brukt rusmidler (fra 1. jan 2020)

Norsk pasientregister (NPR) i Helsedirektoratet er et sentralt helseregister som mottar data om behandling av pasienter fra hele spesialisthelsetjenesten. NPR har fått i oppdrag å etablere en monitoreringsløsning som beregner og publiserer forløpstids- og aktivitetsindikatorer for pakkeforløpene basert på innrapporterte pakkeforløpsregistreringer.

Se [helsedirektoratet.no](https://www.helsedirektoratet.no) og [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no) for mer informasjon om pakkeforløp for psykisk helse og rus. Startsider for *Pakkeforløp* hos Helsedirektoratet:

<https://www.helsedirektoratet.no/produkter?tema=pakkeforlop>

Indikatorer pakkeforløp psykisk helse og rus

1.1 Aktivitetsindikatorer

Aktivitetsindikatorer (med prefiks «PA») måler i hvilken grad eller for hvilken andel av forløpene en aktivitet skjer.

Det vises tre aktivitetsindikatorer

- PA01 Avslag på rett til helsehjelp
- PA02 Informasjon om ulike behandlingsformer
- PA03 Involvering i behandlingsplan

1.1.1 PA01 – Avslag på rett til helsehjelp

PA01 – Avslag på rett til helsehjelp – andel som blir henvist til pakkeforløp, men som blir vurdert til å ikke ha rett til helsehjelp i spesialisthelsetjenesten	
Beskrivelse	<p>Aktivitetsindikatoren måler andel pasienter som blir henvist til pakkeforløp innen psykisk helse og rus, og som vurderes ikke å ha rett til nødvendig helsehjelp i spesialisthelsetjenesten.</p> <p>Indikatoren beregnes for hver av de generelle pakkeforløpene</p> <ul style="list-style-type: none"> • D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) • D11. Utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne • D12. Utredning og behandling i psykisk helsevern, barn og unge <p>og for disse tilstandsspesifikke pakkeforløpene</p> <ul style="list-style-type: none"> • D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser • D08. Spiseforstyrrelser barn og unge • D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler
Format	Andel (teller over nevner)
Indikatorpopulasjon (nevner)	Forløp som er registrert med pakkeforløp start (A), og det har gått 20 kalenderdager etter pakkeforløpets start
Definisjon av teller	<p>Forløp som er registrert med</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A), og • rett til helsehjelp ikke innvilget (XR) innen 20 dager etter pakkeforløp start
Tidsvindu	Knyttes til periode (måned, tertial) for dato 20 kalenderdager etter pakkeforløp start (A)
Datakilde	Hendelser i forløp rapportert fra spesialisthelsetjenesten til NPR
Dataopplysninger	Indikatoren knyttes til institusjonen som registrerer første hendelse Pakkeforløp start (A)

1.1.2 PA02 - Informasjon om ulike behandlingsformer

PA02 - Informasjon om ulike behandlingsformer – andel som har fått informasjon om ulike behandlingsformer	
Beskrivelse	Andel av pasienter i pakkeforløp som har mottatt informasjon om de ulike behandlingsformene enheten tilbyr, etter klinisk beslutning om behov for behandling er tatt.
Format	Andel (teller over nevner)
Måles for forløp	Indikatoren beregnes for hver av de generelle pakkeforløpene <ul style="list-style-type: none"> • D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) • D11. Utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne • D12. Utredning og behandling i psykisk helsevern, barn og unge og for disse tilstandsspesifikke pakkeforløpene <ul style="list-style-type: none"> • D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser • D07. Utredning og behandling av tvangslidelse (OCD) • D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler
Indikatorpopulasjon (nevner)	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) • klinisk beslutning (C) med utfall T eller P, og det har gått seks uker fra klinisk beslutning Ekskludert fra beregning: <ul style="list-style-type: none"> • Avslutning av pakkeforløp etter eget ønske (XP) • Ikke møtt (XM) • Avslutning av andre årsaker (XA) • Overført til annet pakkeforløp (XN)
Definisjon av teller	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) og • klinisk beslutning (C) med utfall T eller P • er informert om ulike behandlingsformer (UB), innen seks uker etter klinisk beslutning
Tid	Knyttes til periode (måned, tertial) for dato seks uker etter klinisk beslutning
Datakilde	Hendelser i forløp rapportert fra spesialisthelsetjenesten til NPR
Dataopplysninger	

1.1.3 PA03 - Involvering i behandlingsplan

PA03 - Involvering i behandlingsplan – andel som sammen med behandler har utarbeidet en behandlingsplan	
Beskrivelse	Andel av pasienter i pakkeforløp som sammen med behandler har utarbeidet en behandlingsplan etter at klinisk beslutning om behov for behandling er tatt.
Format	Andel (teller over nevner)
Måles for forløp	<p>Indikatoren beregnes for hver av de generelle pakkeforløpene</p> <ul style="list-style-type: none"> • D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) • D11. Utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne • D12. Utredning og behandling i psykisk helsevern, barn og unge <p>og for de tilstandsspesifikke pakkeforløpene</p> <ul style="list-style-type: none"> • D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser • D07. Utredning og behandling av tvangslidelse (OCD) • D08. Spiseforstyrrelser barn og unge • D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler
Indikatorpopulasjon (nevner)	<p>Pakkeforløp registrert med</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) • klinisk beslutning (C) med utfall T eller P, og det har gått seks uker fra klinisk beslutning <p>Ekskludert fra beregning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avslutning av pakkeforløp etter eget ønske (XP) • Ikke møtt (XM) • Avslutning av andre årsaker (XA) • Overført til annet pakkeforløp (XN)
Definisjon av teller	<p>Pakkeforløp registrert med</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) og • klinisk beslutning (C) med utfall T eller P • er involvert i utarbeidelse av behandlingsplan (UU), innen seks uker etter klinisk beslutning (CT/CP)
Tid	Knyttes til periode (måned, tertial) for dato seks uker etter klinisk beslutning
Datakilde	Hendelser i forløp rapportert fra spesialisthelsetjenesten til NPR
Dataopplysninger	

1.2 Forløpstidsindikatorer

Forløpstidsindikatorer (med prefiks «PF») angir andelen av pakkeforløpene som blir gjennomført innenfor anbefalt forløpstid for definerte faser av pakkeforløpet

Det er vises måling for fire forløpstidsindikatorer:

- PF01 Forløpstid for utredning
- PF02 Forløpstid fra avsluttet avrusning til påbegynt behandling i TSB
- PF03 Forløpstid for evaluering av behandling i poliklinikk
- PF04 Forløpstid fra henvisning mottatt til første fremmøte for start utredning

Forutsetning for å inngå i forløpstidsberegningen, er at det finnes en gyldig start- og slutt for indikatoren. Indikatoren «tilskrives» institusjonen assosiert med den siste hendelsen i forløpstiden.

Figuren nedenfor illustrerer sammenhengen mellom rapporterte hendelser og forløpsindikatorene i de pakkeforløp for psykisk helse og rus.

1.2.1 PF01 – Forløpstid for utredning

PF01 – Forløpstid for utredning – andel som har anbefalt forløpstid	
Beskrivelse	Andel av pasienter i pakkeforløp som er utredet innen anbefalt forløpstid.
Format	Andel (teller over nevner)
Måles for forløp	Indikatoren beregnes for hver av de generelle pakkeforløpene <ul style="list-style-type: none"> • D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) • D11. Utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne • D12. Utredning og behandling i psykisk helsevern, barn og unge og for de tilstandsspesifikke pakkeforløpene <ul style="list-style-type: none"> • D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser

Beskrivelse av indikatorer for Pakkeforløp for psykisk helse og rus

	<ul style="list-style-type: none"> • D07. Utredning og behandling av tvangslidelse (OCD) • D08. Spiseforstyrrelser barn og unge • D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler
Indikatorpopulasjon (nevner)	<p>Pakkeforløp registrert med</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A), • første fremmøte (M) og • klinisk beslutning (C*) <p>For de generelle pakkeforløpene inkluderer også målingen utvidet utredning.</p> <p>Ekskludert: Forløp hvor vurdering av henvisning er at pasienten har behov for behandling og ikke utredning, dvs. henvVurd=2.</p>
Definisjon av teller	<p>Pakkeforløp registrert med</p> <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A), • første fremmøte (M), • klinisk beslutning (C*) og • forløpstid for utredning er mindre eller lik anbefalt forløpstid for gjeldende pakkeforløp. For D11 og D12 må både basis og evt. utvidet utredning være mindre eller lik anbefalt forløpstid. <p>Ekskludert: Forløp hvor vurdering av henvisning tilsier at pasienten har behov for behandling (avklart tilstand). Dette rapporteres som til NPR ved henvVurd=2.</p>
Tidsvindu	Indikatoren knyttes til periode (måned, tertial) med tidspunkt for klinisk beslutning (C*)
Datakilde	Hendelser i pakkeforløp og episode og henvisningsinformasjon rapportert til NPR
Dataopplysninger	<p>Anbefalt forløpstid er for noen pakkeforløp ulik for pasienter som utredes i hhv. døgn og poliklinikk. Omsorgsnivå for hendelser hentes fra episoder i NPR-melding som sammenfaller med tidspunkt for klinisk beslutning (C*). Episoden kobles slik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) samme rapporteringsenhet 2) samme pasient 3) avdeling er psykisk helse og rus (avdelingskode som starter med 6 eller 7) 4) dato for hendelse sammenfaller med dato for episode basert på inn- og utdato <p>I tilfeller hvor en ikke finner en sammenfallende episode, måles forløpstiden mot anbefalt forløpstid for poliklinikk.</p>

1.2.2 PF02 – Forløpstid fra avsluttet avrusning til påbegynt behandling i TSB

PF02 - Forløpstid fra avsluttet avrusning til påbegynt behandling i TSB – andel som har anbefalt forløpstid	
Beskrivelse	Andel pasienter i pakkeforløp for tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) som har gjennomført første avrusning i poliklinikk eller døgnenhet, og som har startet tverrfaglig spesialisert rusbehandling i døgnenhet innenfor anbefalt forløpstid.
Format	Andel (teller over nevner)
Måles for forløp	Indikatoren beregnes for forløp <ul style="list-style-type: none"> • D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) • D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler
Indikatorpopulasjon (nevner)	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) og • avrusning er avsluttet (D) før • kliniskbeslutning (CT) • startet behandling i døgnenhet innen 30 dager fra avsluttet avrusning (D)
Definisjon av teller	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) før • avrusning er avsluttet (D) • kliniskbeslutning (CT) • forløpstid fra avrusning er avsluttet (D) til behandling starter i døgnenhet er 0 dager
Tid	Indikatoren knyttes til periode (måned, tertial) med tidspunkt for 30 dager etter at avrusning er avsluttet (D).
Datakilde	Hendelser i pakkeforløp og episodedata rapportert til NPR
Dataopplysninger	<p>Oppstart av behandling i døgnenhet er definert ved at det er rapportert pågående eller påfølgende døgnepisoder etter at avrusning er avsluttet (D). Episode med omsorgsnivå døgn hentes fra NPR-melding. Forløpet inngår i måling når vi finner at enten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pasienten er innlagt ved enhet som har rapportert at avrusning er avsluttet (D), dvs. at ut-dato for døgnopphold mangler, eller er større enn dato for avrusning avsluttet (D). 2) pasienten har påfølgende døgnepisode ved annen enhet. Dette kobles ved <ul style="list-style-type: none"> • samme pasient • avdeling psykisk helse og rus (avdelingskode som starter med 6 eller 7) • dato for døgnepisode er større eller lik dato for avrusning avsluttet (D)

1.2.3 PF03 – Forløpstid for evaluering av behandling i poliklinikk

PF03 – Forløpstid for evaluering av behandling i poliklinikk - andel som har anbefalt forløpstid	
Beskrivelse	Andel pasienter i pakkeforløp som har gjennomført første evaluering av behandlingen i poliklinikk innenfor anbefalt forløpstid
Format	Andel (teller over nevner)
Måles for forløp	Indikatoren beregnes for hver av de generelle pakkeforløpene <ul style="list-style-type: none"> • D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) • D11. Utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne • D12. Utredning og behandling i psykisk helsevern, barn og unge og for de tilstandsspesifikke pakkeforløpene <ul style="list-style-type: none"> • D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser • D07. Utredning og behandling av tvangslidelse (OCD) • D08. Spiseforstyrrelser barn og unge • D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler
Indikatorpopulasjon (nevner)	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) og • klinisk beslutning (C) med utfall behov for behandling innen psykisk helsevern (P) eller TSB (T) • evaluering (E) i poliklinikk
Definisjon av teller	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A) og • klinisk beslutning (C) med utfall behov for behandling innen psykisk helsevern (P) eller TSB (T) • evaluering (E) i poliklinikk • forløpstid fra klinisk beslutning (CP/CT) og første evaluering (E) er mindre eller lik anbefalt forløpstid for gjeldende pakkeforløp.
Tid	Indikatoren knyttes til periode (måned tertial) ut fra tidspunkt for evaluering (E)
Datakilde	Hendelser i pakkeforløp og episoder rapportert til NPR
Dataopplysninger	Indikatoren måles for evaluering i poliklinikk. Omsorgsnivå for evaluering (E) hentes fra episoder i NPR-melding som sammenfaller med tidspunkt for evaluering (E). Episoden kobles slik: <ol style="list-style-type: none"> 1) samme rapporteringsenhet 2) samme pasient 3) avdeling er psykisk helse og rus (avdelingskode som starter med 6 eller 7) 4) dato for hendelse (E) sammenfaller med dato for poliklinisk episode

	Evalueringer som ikke sammenfaller med en poliklinisk episode, inngår ikke i målingen.
--	--

1.2.4 PF04 – Forløpstid fra henvisning mottatt til første fremmøte for start utredning

PF04 – Forløpstid fra henvisning mottatt til første fremmøte for start utredning - andel som har anbefalt forløpstid	
Beskrivelse	Andel pasienter i pakkeforløp som har en forløpstid fra start pakkeforløp til første fremmøte som er innenfor anbefalt forløpstid.
Format	Andel (teller over nevner)
Måles for forløp	Beregnes for forløp hvor det er definert anbefalt forløpstid: <ul style="list-style-type: none"> • D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser • D08. Spiseforstyrrelser barn og unge
Indikatorpopulasjon (nevner)	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A), og • Første fremmøte (M)
Definisjon av teller	Pakkeforløp registrert med <ul style="list-style-type: none"> • pakkeforløp start (A), og • første fremmøte (M), og • der forløpstid fra pakkeforløp start (A) til første fremmøte (M) er mindre eller lik anbefalt forløpstid for gjeldende pakkeforløp
Tid	Indikatoren knyttes til periode (måned tertial) ut fra tidspunkt for første frammmøte (M)
Datakilde	Hendelser i pakkeforløp og episoder rapportert til NPR
Dataopplysninger	Dersom det er flere registreringer av prosedyrekode A, benyttes første registrering som grunnlag. Dersom det er flere registreringer av prosedyrekode M, benyttes første registrering som grunnlag.

1.2.5 Anbefalt forløpstider for forløpsindikatorer

Tabellen nedenfor viser en oversikt over anbefalt forløpstider i dager for generelle og tilstandsspesifikke pakkeforløp for de enkelte indikatorene, her angitt med kortnavn.

		D01. Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)		D06. Psykoseutvikling og psykoselidelser		D07. Utredning og behandling av tvangslidelse (OCD)		D08. Spiseforstyrrelse r barn og unge		D09. Gravide som bruker/har brukt rusmidler		D11. Utredning og behandling i psykisk helsevern, voksne		D12. Utredning og behandling i psykisk helsevern, barn og unge	
		døgn	polikl	døgn	polikl	døgn	polikl	døgn	polikl	døgn	polikl	døgn	polikl	døgn	polikl
PF01	Forløpstid for utredning (basis og utvidet)	7	21	14	42	56	56	14	42	7	7	42 OG 42	42 OG 42	42 OG 42	42 OG 42
PF01B	Forløpstid basis utredning	7	21	14	42	56	56	14	42	7	7	42	42	42	42
PF01U	Forløpstid for utvidet utredning	måles, men ingen forløpstid satt		måles ikke for dette forløpet		måles ikke for dette forløpet		måles ikke for dette forløpet		måles ikke for dette forløpet		42	42	42	42
PF02	Forløpstid fra avsluttet avrusning til påbegynt behandling i TSB (døgn)	0	3	måles ikke for dette forløpet		måles ikke for dette forløpet		måles ikke for dette forløpet		0		måles ikke for dette forløpet		måles ikke for dette forløpet	
PF03	Forløpstid fra klinisk beslutning til første evaluering i poliklinikk	7	7	14	42	måles ikke for dette forløpet		14	28	14	7	14	42	14	42

Om statistikken for Pakkeforløp for psykisk helse og rus, versjon 1.1

PF04	Fra henvisning mottatt til første fremmøte	måles ikke for dette forløpet	24 timer	7	måles ikke for dette forløpet	7	7	måles ikke for dette forløpet	måles ikke for dette forløpet	måles ikke for dette forløpet
-------------	--	-------------------------------	----------	---	-------------------------------	---	---	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------